

**ANALIZA
STANU GOSPODARKI
ODPADAMI KOMUNALNYMI
NA TERENIE GMINY MIASTO KROSNO
ZA ROK 2020**

1. WPROWADZENIE

Zgodnie z art 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2020 r., poz. 1439 z późn. zm.), gminy mają obowiązek dokonać corocznej analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi, w celu weryfikacji możliwości technicznych gminy w zakresie przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów ulegających biodegradacji oraz pozostałości z sortowania, a także potrzeb inwestycyjnych oraz w celu oszacowania kosztów systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Zgodnie z przepisami, analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi sporządzana jest na podstawie sprawozdań złożonych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości, podmiot prowadzący punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych, rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi oraz innych dostępnych danych wpływających na koszty systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

„Analiza Stanu Gospodarki Odpadami Komunalnymi na terenie Gminy Miasto Krosno za rok 2020” obejmuje w szczególności:

1. Możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.
2. Potrzeby inwestycyjne związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.
3. Koszty poniesione w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych.
4. Liczbę mieszkańców objętą systemem gospodarowania odpadami komunalnymi w Gminie Miasto Krosno.
5. Liczbę właścicieli nieruchomości, którzy nie zawarli umowy w zakresie odbioru z terenu nieruchomości nieczystości ciekłych oraz odbioru odpadów komunalnych z terenu nieruchomości właścicieli, którzy nie są obowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy.
6. Ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy.
7. Ilość zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych odbieranych z terenu gminy oraz powstających z przetwarzania odpadów komunalnych pozostałości z sortowania i pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

2. MOŻLIWOŚCI PRZETWARZANIA ZMIESZANYCH ODPADÓW KOMUNALNYCH, ODPADÓW ZIELONYCH ORAZ POZOSTAŁOŚCI Z SORTOWANIA I POZOSTAŁOŚCI Z MECHANICZNO-BIOLOGICZNEGO PRZETWARZANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH PRZEZNACZONYCH DO SKŁADOWANIA

Zgodnie z ustawą o odpadach, jako przetwarzanie rozumie się procesy odzysku lub unieszkodliwiania, w tym przygotowanie poprzedzające odzysk lub unieszkodliwianie.

Poniżej przedstawiono możliwości przetwarzania odpadów zmieszanych w instalacjach, do których kierowane były odpady pochodzące z terenu Gminy Miasto Krosno w roku 2020.

Tab. Nr 1. Możliwości przetwarzania/składowania odpadów komunalnych zmieszanych pochodzących z terenu Gminy Miasto Krosno.

<i>Instalacja</i>	<i>Ilość [Mg]</i>
Instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych Tarnobrzeg, Województwo: PODKARPACKIE, Powiat: Tarnobrzeg, Gmina: Tarnobrzeg, Miejscowość: TARNOBRZEG	208,440
Instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych - Zakład Zagospodarowania Odpadów w Kozodrzy, Województwo: PODKARPACKIE, Powiat: ropczycko-sędziszowski, Gmina: Ostrów, Miejscowość: Kozodrza	1781,710
Instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych w Tarnowie, Województwo: MAŁOPOLSKIE, Powiat: Tarnów, Gmina: Tarnów, Miejscowość: Tarnów	1185,604
Instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych Giedlarowa, Województwo: PODKARPACKIE, Powiat: leżajski, Gmina: Leżajsk, Miejscowość: GIEDLAROWA	555,560
Instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych - Sortownia odpadów komunalnych zmieszanych i z selektywnej zbiórki, kompostownia, Województwo: PODKARPACKIE, Powiat: Krosno, Gmina: Krosno, Miejscowość: Krosno	71,890
Instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów w Paszczynie, Województwo: PODKARPACKIE, Powiat: dębicki, Gmina: Dębica, Miejscowość: Paszczyna 62B	146,160
Instalacja mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych - Zakład Segregacji i Kompostowania Odpadów Tarnobrzeg, Województwo: PODKARPACKIE, Powiat: Tarnobrzeg, Gmina: Tarnobrzeg, Miejscowość: TARNOBRZEG	4843,620
Instalacja Termicznego Przetwarzania z Odzyskiem Energii (ITPOE), Województwo: PODKARPACKIE, Powiat: Rzeszów, Gmina: Rzeszów, Miejscowość: Rzeszów	692,610
Zakład Segregacji i Kompostowania Odpadów FCC Tarnobrzeg Sp. z o.o., Województwo: PODKARPACKIE, Powiat: Tarnobrzeg, Gmina: Tarnobrzeg, Miejscowość: TARNOBRZEG	30,309

Możliwości przetwarzania odpadów ulegających biodegradacji (w tym odpady zielone)

Poniżej przedstawiono możliwości przetwarzania zebranych selektywnie odpadów ulegających biodegradacji w instalacjach, do których kierowane były odpady pochodzące z terenu Gminy Miasto Krosno w roku 2020.

Tab. Nr 2. Możliwości przetwarzania odpadów ulegających biodegradacji pochodzących z terenu Gminy Miasto Krosno.

<i>Instalacja</i>	<i>Kod/Nazwa odpadów</i>	<i>Masa przekazana [Mg]</i>
Instalacja do przetwarzania selektywnie zebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów - Kompostownia osadów i biokomponentów KOMWITA, Województwo: PODKARPACIE, Powiat: leżajski, Gmina: Leżajsk, Miejscowość: Leżajsk	20 02 01 Odpady ulegające biodegradacji	71,873
Instalacja do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych - Sortownia odpadów komunalnych zmieszanych i z selektywnej zbiórki, kompostownia, Województwo: PODKARPACIE, Powiat: Krosno, Gmina: Krosno, Miejscowość: Krosno	20 03 02 Odpady z targowisk	31,980
	15 01 01 Opakowania z papieru i tektury	255,358
Instalacja do przetwarzania selektywnie odebranych odpadów zielonych i innych bioodpadów – Kompostownia, Województwo: PODKARPACIE, Powiat: Krosno, Gmina: Krosno, Miejscowość: Krosno	20 02 01 Odpady ulegające biodegradacji	25,059
	20 01 08 Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	9,280
Produkcja płyt dachowych- Onduline Polska Sp. z o.o., Województwo: PODKARPACIE, Powiat: mielecki, Gmina: Mielec, Miejscowość: Mielec	15 01 01 Opakowania z papieru i tektury	335,792
Instalacja do sortowania odpadów selektywnie zebranych z podgrupy 15 01 i 20 01, ul. Komunalna 20 A, 33-100 Tarnów	15 01 01 Opakowania z papieru i tektury	5,840
Oddział Energetyki Ciepłej Blok ko generacyjny ORS, Województwo: PODKARPACIE, Powiat: Krosno, Gmina: Krosno, Miejscowość: Krosno	20 02 01 Odpady ulegające biodegradacji	30,778

Możliwości przetwarzania pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania

Poniżej przedstawiono możliwości przetwarzania pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania pochodzących z terenu Gminy Miasto Krosno w roku 2020.

Tab. Nr 3. Możliwości przetwarzania pozostałości z mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania z terenu Gminy Miasto Krosno.

<i>Instalacja</i>	<i>Masa przekazana [Mg]</i>
Instalacja do składowania odpadów powstających w procesie mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych ora pozostałości z sortowania odpadów komunalnych "Składowisko Kozodrza", Województwo: PODKARPACKIE, Powiat: ropczycko-sędziszowski, Gmina: Ostrów, Miejscowość: Kozodrza	466,455
Składowisko w Tarnowie -Instalacja do składowania odpadów powstałych w procesie mechanicznego- przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych - Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o., Województwo: MAŁOPOLSKIE, Powiat: Tarnów, Gmina: Tarnów, Miejscowość: Tarnów	4,728
Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, w tym komunalnych, pochodzących z pozostałości po sortowni i odzyskiwaniu surowców, Województwo: ŚLĄSKIE, Powiat: Jastrzębie-Zdrój, Gmina: Jastrzębie-Zdrój, Miejscowość: Jastrzębie-Zdrój	26,376
Składowisko Odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne - Cofinco Poland Sp. z o.o., Województwo: ŚLĄSKIE, Powiat: Jastrzębie-Zdrój, Gmina: Jastrzębie-Zdrój, Miejscowość: Jastrzębie-Zdrój	10,458
Składowisko Odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne ul. Jana Pawła II/10, 41-902 Bytom, Województwo: ŚLĄSKIE, Powiat: Bytom, Gmina: Bytom, Miejscowość: Bytom	0,458
Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Tarnowie, Województwo: MAŁOPOLSKIE, Powiat: Tarnów, Gmina: Tarnów, Miejscowość: Tarnów	1,863
Składowisko odpadów "za rzeką Biała", Województwo: MAŁOPOLSKIE, Powiat: Tarnów, Gmina: Tarnów, Miejscowość: Tarnów	126,038
Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne Bytom, Województwo: ŚLĄSKIE, Powiat: Bytom, Gmina: Bytom, Miejscowość: Bytom	1,160

3. POTRZEBY INWESTYCYJNE ZWIĄZANE Z GOSPODAROWANIEM ODPADAMI KOMUNALNYMI

Elementem optymalizującym system gospodarki odpadami jest m.in. współpraca z zarządcami nieruchomości, polegająca na wspólnej realizacji budowy nowych lub modernizacji istniejących altan śmietnikowych. Budowa altan śmietnikowych jest istotnym elementem uszczelniania systemu przyczyniającym się do ograniczenia kosztów funkcjonowania. Altany śmietnikowe mają na celu spełnienie trzech podstawowych warunków:

- ograniczenie lub całkowite wyeliminowanie tzw. „podrzutów” przez osoby postronne,

- zmniejszenie masy gromadzonych odpadów komunalnych zmieszanych z uwagi na ograniczenie wpływów warunków atmosferycznych (szacuje się że poprzez namakanie odpadów ich ciężar wzrasta o ok. 20 %).

W dniu 07.12.2020 r. oddano do użytkowania nowo wybudowaną altanę śmietnikową przy ul. Piastowskiej Spółdzielni Mieszkaniowej „Metalowiec” oraz Towarzystwu Budownictwa Społecznego – Przedsiębiorstwo Mieszkaniowe Sp. z o.o. w Krośnie, które zarządzają budynkami przy ul. Piastowska 10, 12, 14 i 20. Altana została wybudowana z przeznaczeniem do użytkowania dla mieszkańców Wspólnoty Mieszkaniowej Piastowska 12 i 20 oraz mieszkańców Wspólnoty Mieszkaniowej Piastowska 10 i 14. Koszt budowy altany wyniósł 36 606,78 zł (altana śmietnikowa 32 982,73 zł oraz dokumentacja projektowa i opłaty urzędowe 3 624,05 zł). W roku 2020 udzielono 5 dotacji ze środków budżetu Gminy na budowę altan przy ul. Żwirki i Wigury (2 altany), ul. Lelewela (1), ul. Betleja (1) i ul. Staszica (1). Łącznie wydatkowano 23 687,05 zł.

Zdj. Altana śmietnikowa przy ul. Piastowskiej w Krośnie

W grudniu 2020 roku zakupiono 250 szt. tablic edukacyjnych o wymiarach 70 cm (szerokość) x 50 cm (wysokość) przeznaczonych do oznakowania altan śmietnikowych na terenie Krosna w ramach kampanii edukacyjnej na temat zasad postępowania z odpadami komunalnymi. Tablice zostały wykonane z tworzywa odpornego na warunki atmosferyczne i informują mieszkańców Krosna co dokładnie można, a czego nie można wrzucać do pojemników w odpowiednim kolorze. Tablice zostały rozdysponowane do zarządców nieruchomości wielolokalowych celem zamontowania ich na altanach śmietnikowych. Koszt zakupu tablic wyniósł 8 579,25 zł.

Od 1 lipca 2020 r. przy Zakładzie Unieszkodliwiania Odpadów funkcjonuje nowy Punkt Selektywnej Zbiorki Odpadów Komunalnych. Zastąpił on dotychczas istniejący Gminny Punkt Odbioru Odpadów. Zadaniem nowego PSZOK-u jest odbiór wyselekcjonowanych odpadów, które powstają w gospodarstwach domowych mieszkańców Krosna. Obiekt jest zorganizowany tak, by zachęcać mieszkańców do idei segregowania odpadów i właściwego z nimi postępowania. PSZOK umożliwia selektywne zbieranie ok. 20

różnych frakcji odpadów komunalnych, w tym m.in.: papier i tekturę, tworzywa sztuczne, metal, szkło, trawę, liście, gałęzie, odpady wielkogabarytowe, gruz budowlany, popiół, styropian, wełnę mineralną, opony, zużyte baterie i akumulatory, oleje odpadowe, opakowania po farbach oraz zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny. Jest to obiekt nowoczesny, a zarazem przyjazny mieszkańcom i środowisku. Dedykowana mu instalacja fotowoltaiczna o mocy ok. 13 kW w znacznej mierze zapewnia energię elektryczną na jego funkcjonowanie.

Początkiem grudnia 2020 r. rozpoczął się rozruch technologiczny instalacji do mechanicznego przetwarzania odpadów komunalnych. Zmodernizowana linia, wyposażona w nowoczesne urządzenia i rozwiązania technologiczne, wprowadza automatyczny system segregowania odpadów oraz zwiększa efektywność i skuteczność pracy całej instalacji. Usprawniony został proces odzysku wybranych frakcji materiałowych przeznaczonych do recyklingu, zwiększyła się efektywność procesu sortowania niesegregowanych zmieszanych odpadów komunalnych oraz odpadów zbieranych selektywnie. Rozładunek odpadów dostarczanych do Zakładu oraz proces ich przetwarzania odbywa się teraz w zamkniętych obiektach, w których zastosowane są systemy oczyszczania powietrza poprocesowego za pomocą biofiltrów.

W tym samym okresie rozpoczął się rozruch instalacji do biologicznego przetwarzania odpadów. Wszystkie procesy prowadzone będą w zamkniętych hermetycznie bioreaktorach, dzięki czemu nowa instalacja jest neutralna dla otoczenia. Proces biologicznego przetwarzania odpadów będzie się odbywał w 22 szczelnych, żelbetonowych bioreaktorach, w warunkach tlenowych, a emitowane do środowiska powietrze poprocesowe będzie dwustopniowo oczyszczane. Bioreaktory, w których prowadzony jest proces stabilizacji tlenowej, kompostowanie i biologiczne suszenie w oparciu o nowoczesną technologię, zostały wybudowane od podstaw na niezagospodarowanym dotychczas terenie Zakładu. Całość inwestycji dopełnia szczelna, betonowa hala odbioru, rozdrabniania i przygotowania odpadów zielonych i bioodpadów do dalszego procesu przetwarzania. Wszystkie obiekty powstałe w ramach modernizacji i rozbudowy części biologicznej instalacji przetwarzania odpadów są zhermetyzowane, wyposażone w nowoczesne rozwiązania i technologie, co ma zapewnić wyeliminowanie uciążliwości zapachowych obiektu.

4. KOSZTY PONIESIONE W ZWIĄZKU Z ODBIERANIEM, ODZYSKIEM, RECYKLINGIEM I UNIESZKODLIWIANIEM ODPADÓW KOMUNALNYCH

Realizując zapisy art. 6r ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, z pobranych opłat gmina zobowiązana jest pokryć koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, które obejmują koszty: odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych, obsługi administracyjnej systemu oraz edukacji ekologicznej w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi.

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi za rok 2020 r. jednoznacznie wskazuje, że opłaty pobrane od właścicieli nieruchomości nie pokryły kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Powyższe stanowisko zostało po raz kolejny potwierdzone podczas przeprowadzenia kontroli w zakresie dochodów z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi Regionalnej Izby Obrachunkowej w Rzeszowie, która w protokole pokontrolnym nakazała, aby dochody z tytułu opłaty za gospodarowanie w całości pokrywały koszty funkcjonowania

systemu gospodarowania odpadami komunalnym, zgodnie z art. 6r ust. 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Tab. Nr 4. Koszty systemu za rok 2020.

Odbiór i transport odpadów	3 989 529 zł
Zagospodarowanie odpadów zmieszanych	4 283 846 zł
Zagospodarowanie segregowanych	1 101 885 zł
Zagospodarowanie odpadów PSZOK	1 936 262 zł
Koszty administracyjne	393 724 zł
Suma wydatków	11 705 246 zł
Suma dochodów	9 965 292 zł
Bilans	- 1 739 954 zł

Powyższa rozbieżność planowanych wydatków od wydatków rzeczywistych jest odzwierciedleniem bardzo trudnych do przewidzenia mechanizmów rynkowych, głównie w obszarze usług związanych z kosztami zagospodarowania różnego rodzaju odpadów wytwarzanych, zarówno bezpośrednio przez mieszkańców u źródła (odpady segregowane), jak również odpady wytworzone w instalacjach w procesie przetwarzania.

Należy także podkreślić, że na kształt bilansu finansowego systemu, decydujący wpływ ma wysokość kosztów zagospodarowania odpadów w instalacjach, który z uwagi na coraz wyższe wymagania środowiskowe znajdujące odzwierciedlenie w aktach prawnych, skutkuje i skutkować będzie dalszym wzrostem cen za przyjęcie odpadów w celu ich zagospodarowania w kolejnych latach. W przypadku miasta Krosna koszt zagospodarowania odpadów stanowi niemal 63 % kosztów ogólnych gminnego systemu.

Aby wypełnić wymóg ustawy o samofinansowaniu się systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, konieczne było zwiększenie stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi do kwoty 27,50 zł miesięcznie/mieszkańca. Stawka opłaty ostatecznie została ustalona uchwałą Rady Miasta Krosna na poziomie 26 zł przy założeniu spełnienia wskazanych w uzasadnieniu do przedmiotowej uchwały warunków.

Podwyższenie od 1 stycznia 2021 r. stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w przypadku, gdy odpady są zbierane w sposób selektywny do kwoty 26 zł miesięcznie/mieszkańca, może pozwolić pokryć bieżące zobowiązania finansowe związane z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi.

Zaplanowane wydatki w wysokości 12 213 070,00 zł powinny być pokryte przez dochody z opłat od mieszkańców.

Tab. Nr 5. Plan dochodów w roku 2021.

<i>Liczba mieszkańców na dzień 1.04.2021 r.</i>		<i>Stawka [zł]</i>	<i>Dochód [zł]</i>
37 011	opłata podstawowa	26,00	11 547 432
6689	osoby z ulgą na kompostowniki	-2	- 160 536,00
			suma dochodów: 11 386 896

Należy wskazać, że z uwagi na przyjętą na terenie Gminy Miasto Krosno metodę naliczania opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi uzależnioną od ilości osób

zamieszkujących daną nieruchomość, znaczący wpływ na wysokość stawki ma ilość osób uczestniczących w systemie.

5. LICZBA MIESZKAŃCÓW OBJĘTA SYSTEMEM GOSPODARKI ODPADAMI KOMUNALNYMI

Według stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. – 36 878 mieszkańców zostało objętych zbiorczym systemem odbioru odpadów komunalnych. System ten obejmuje wyłącznie nieruchomości zamieszkałe. Istotną kwestią w funkcjonującym aktualnie systemie odbioru odpadów na terenie Gminy Miasto Krosno jest różnica między liczbą mieszkańców nim objętych oraz liczbą osób oficjalnie zameldowanych, która na terenie Gminy Miasto Krosno wg stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. wyniosła 44 658 osób. Różnica między liczbą mieszkańców zameldowanych oraz partycypujących w system finansowania gospodarki odpadami komunalnymi wyniosła zatem 7 780 osób. Powyższa różnica może wynikać m.in. z faktu, iż część osób zameldowanych na terenie Krosna, z uwagi na miejsce pracy, nauki lub założenie własnej rodziny, zamieszkuje poza jej terenem. Przyczyną powyższej różnicy jest również świadome zaniżenie faktycznej liczby osób zamieszkujących daną nieruchomość podanej w deklaracji.

6. LICZBA WŁAŚCICIELI NIERUCHOMOŚCI, KTÓRZY NIE ZAWARLI UMOWY W ZAKRESIE OPRÓŻNIANIA ZBIORNIKÓW BEZODPŁYWOWYCH I TRANSPORTU NIECZYSTOŚCI CIEKŁYCH ORAZ NIE ZAWARLI UMOWY NA ODBIÓR ODPADÓW KOMUNALNYCH

Z informacji posiadanych przez tut. Urząd wynika, że ilość właścicieli nieruchomości niezamieszkałych, którzy nie posiadają umowy na odbiór odpadów komunalnych z roku na rok maleje. Spowodowane jest to działaniami kontrolnymi przeprowadzanymi przez pracowników Urzędu Miasta Krosna oraz Straż Miejską, które skłaniają do zawierania przedmiotowych umów przez podmioty gospodarcze.

W przypadku obowiązku posiadania przez właścicieli nieruchomości umowy z przedsiębiorcą posiadającym zezwolenie na opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych, stwierdzono, że, tak jak w przypadku właścicieli nieruchomości niezamieszkałych, którzy nie posiadają umowy na odbiór odpadów komunalnych, tak również i w tym przypadku, ilość właścicieli nieruchomości z roku na rok maleje. Spowodowane jest to licznymi w roku 2020 kontrolami przez pracowników Urzędu Miasta Krosna oraz Straży Miejskiej.

7. ILOŚĆ ODPADÓW KOMUNALNYCH WYTWARZANYCH NA TERENIE GMINY

Tab. Nr 6. Ilość wytworzonych odpadów komunalnych na terenie Gminy Miasto Krosno w roku 2020.

Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Masa wytworzonych odpadów [Mg]
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	3,7800
16 01 03	Zużyte opony	18,1900
15 01 07	Opakowania ze szkła	1007,4900

15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	971,8800
20 03 02	Odpady z targowisk	31,9800
20 01 08	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	9,2800
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	240,9800
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	7,2500
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	8,3600
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	1,2000
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	596,9900
16 81 02	Odpady inne niż wymienione w 16 81 01	22,5300
20 02 03	Inne odpady nieulegające biodegradacji	199,4400
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	125,4700
20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny (popiół)	81,2800
17 02 02	Szkło	16,7600
16 01 03	Zużyte opony	78,2400
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki)	14,3200
17 01 07	Zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia inne niż wymienione w 17 01 06	454,9500
15 01 10*	Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone	23,6200
20 01 21*	Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	0,2000
17 08 02	Materiały budowlane zawierające gips inne niż wymienione w 17 08 01	54,1800
13 02 05*	Mineralne oleje silnikowe, przekładniowe i smarowe niezawierające związków chlorowcoorganicznych	0,1400
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	953,7700
17 06 04	Materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 17 06 03	35,4300
20 01 34	Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 33	0,0800
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	1123,0900
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	13,3300
16 80 01	Magnetyczne i optyczne nośniki informacji	0,1600
17 01 01	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów	119,3300
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	16,8900
15 01 04	Opakowania z metali	3,7661
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	2,9930
17 04 04	Cynk	0,1024
16 06 04	Baterie alkaliczne (z wyłączeniem 16 06 03)	0,0525
17 04 02	Aluminium	33,7728
17 04 05	Żelazo i stal	6,2400
16 06 01*	Baterie i akumulatory ołowiowe	70,7673
20 01 01	Papier i tektura	109,6300

20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki)	2,2160
15 01 04	Opakowania z metali	484,3063
17 04 03	Ołów	0,7560
17 04 05	Żelazo i stal	2986,6526
17 04 01	Miedź, brąz, mosiądz	30,2546
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	0,8400
17 04 05	Żelazo i stal	1490,4072
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	34,8840
20 01 40	Metale	0,0700
17 04 11	Kable inne niż wymienione w 17 04 10	6,1850
17 04 02	Aluminium	91,1934
15 01 04	Opakowania z metali	59,5328

8. ILOŚĆ ZMIESZANYCH ODPADÓW KOMUNALNYCH, ODPADÓW ZIELONYCH ODBIERANYCH Z TERENU GMINY ORAZ POWSTAJĄCYCH Z PRZETWARZANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH POZOSTAŁOŚCI Z SORTOWANIA I POZOSTAŁOŚCI Z MECHANICZNO-BIOLOGICZNEGO PRZETWARZANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH PRZEZNACZONYCH DO SKŁADOWANIA

W poniższej tabeli przedstawiono masę poszczególnych odpadów komunalnych zebranych z terenu Gminy Miasto Krosno w roku 2020.

Tab. Nr 7. Ilość odebranych odpadów komunalnych na terenie Gminy Miasto Krosno w roku 2020.

Kod odpadów	Nazwa	Masa [Mg]
20 03 02	Odpady z targowisk	31,9800
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	9515,9030
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	125,4700
19 12 12	Inne odpady (w tym substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów inne niż wymienione w 19 12 11 – kierowany do składowania	611,160

9. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

Od początku wprowadzenia systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, tj. od 1 lipca 2013 r. podejmowane były i nadal są różnego rodzaju działania, których celem jest dążenie do uszczelniania systemu polegające na zwiększaniu ilości osób. Metoda naliczania opłat z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi w odniesieniu od osoby zamieszkującej nieruchomość jest metodą najbardziej sprawiedliwą i akceptowalną społecznie zgodnie z nadrzędną zasadą „zanieczyszczający płaci”, jednak najistotniejszą wadą tej metody jest trudność weryfikacji danych zawartych w deklaracji ze stanem faktycznym.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. – 36 878 mieszkańców zostało objętych zbiorczym systemem odbioru odpadów komunalnych. System ten obejmuje wyłącznie nieruchomości zamieszkałe. Istotną kwestią w funkcjonującym aktualnie systemie odbioru

odpadów na terenie Gminy Miasto Krosno jest różnica między liczbą mieszkańców nim objętych oraz liczbą osób oficjalnie zameldowanych, która na terenie Gminy Miasto Krosno wg stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. wyniosła 44 658 osób. Różnica między liczbą mieszkańców zameldowanych oraz partycypujących w system finansowania gospodarki odpadami komunalnymi wyniosła zatem 7 780 osób. Powyższa różnica może wynikać m.in. z faktu, iż część osób zameldowanych na terenie Krosna, z uwagi na miejsce pracy, nauki lub założenie własnej rodziny, zamieszkuje poza jej terenem. Przyczyną powyższej różnicy jest również świadome zaniżenie faktycznej liczby osób zamieszkujących daną nieruchomość podanej w deklaracji.

Na zmianę wysokości stawek opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wpływ ma w głównej mierze wzrost kosztów zagospodarowania wszystkich rodzajów odpadów, wzrost ilości odpadów zarówno odbieranych od mieszkańców, jak i dostarczanych do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych przy ul. Białobrzeskiej, w szczególności odpadów wielkogabarytowych, których cena w ciągu roku wzrosła niemal o 100 %, a koszt zagospodarowania tego rodzaju odpadów stanowi niemal 60 % kosztów funkcjonowania PSZOK w ciągu roku.

W celu ograniczenia ponoszonych wydatków oraz optymalizacji kosztów podejmowane są bieżące działania związane z weryfikacją deklaracji składanych przez właścicieli nieruchomości w zakresie zgodności ilości osób w nich ujętych ze stanem faktycznym. W roku 2020 sporządzonych zostało łącznie 348 wezwań do złożenia wyjaśnień. W efekcie tych działań ilość osób uczestniczących w systemie gospodarowania odpadami wzrosła o 211 osób.

Weryfikacja ilości mieszkańców budynków wielolokalowych z uwagi na fakt, że w ich imieniu deklaracje zbiorcze składają zarządcy nieruchomości (spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty) stanowi problem braku możliwości właściwej weryfikacji ilości osób zamieszkujących poszczególne lokale - jest to rola i uprawnienie zarządców. W celu skutecznej weryfikacji rzeczywistej ilości osób zamieszkujących budynki wielolokalowe należy rozważyć zmianę metody naliczania opłaty w zależności od zużytej wody. W ostatnim okresie czasu takie rozwiązania stosuje coraz więcej samorządów w kraju upatrując w tym możliwości zwiększenia dochodów z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi poprzez urealnienie ilości osób zamieszkujących na terenie danej gminy.

W ramach uszczelniania systemu i eliminowania nielegalnych podrzutów, m.in. do koszy ulicznych, podejmowane są również działania kontrolne w zakresie realizacji ustawowego obowiązku posiadania umowy na odbiór odpadów komunalnych przez właścicieli nieruchomości niezamieszkałych (firmy, instytucje itp.). W roku 2020 sporządzonych zostało 360 wezwań do okazania umowy.

Elementem optymalizującym system gospodarki odpadami jest również współpraca z zarządcami nieruchomości, polegająca na wspólnej realizacji budowy nowych lub modernizacji istniejących altan śmietnikowych. Budowa altan śmietnikowych jest istotnym elementem uszczelniania systemu przyczyniającym się do ograniczenia kosztów funkcjonowania. Altany śmietnikowe mają na celu spełnienie trzech podstawowych warunków:

- ograniczenie lub całkowite wyeliminowanie tzw. „podrzutów” przez osoby postronne,
- zmniejszenie masy gromadzonych odpadów komunalnych zmieszanych z uwagi na ograniczenie wpływów warunków atmosferycznych (szacuje się że poprzez namakanie odpadów ich ciężar wzrasta o ok. 20 %).

Tab. Nr 8. Ilość odpadów odebranych „u źródła” od właścicieli nieruchomości zamieszkałych z terenu Gminy Miasto Krosno w latach 2016-2020 (system pojemnikowo – workowy).

	Rok				
	2016	2017	2018	2019	2020
<i>Odpady komunalne zmieszane (Mg)</i>	7398,33	7350,19	7340,96	6 747,04	6258,97
<i>Odpady segregowane (tworzywa sztuczne, metale, papier i szkło) (Mg)</i>	1 354,78	1504,59	1705,56	1995,40	2 408,63
<i>Poziom segregacji „u źródła” (%)</i>	15,5	17,0	18,8	22,8	27,8

Przedstawione dane wskazują, że ilość odpadów komunalnych zmieszanych do roku 2018 utrzymywała się na stałym poziomie, natomiast z roku na rok wzrastała ilość odpadów selektywnie zbieranych. Najnowsze dane za 2019 i 2020 r. wskazują na istotny spadek ilości odpadów zmieszanych i jednocześnie również istotny wzrost ilości odpadów segregowanych zbieranych u „źródła”.

Wzrost w roku 2020 ilości odpadów segregowanych w stosunku do roku 2018, jest potwierdzeniem skuteczności podejmowanych działań przez Gminę Miasto Krosno w latach poprzednich i obecnie nadal kontynuowanych.

Według rozporządzenia Ministra Środowiska z 14 grudnia 2016 r. w sprawie poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych, gminy w roku 2020 mają obowiązek osiągnąć:

- 50 % poziomu recyklingu następujących frakcji odpadów komunalnych: papier, metal, tworzywa sztuczne i szkło - poziom, jaki Gmina Miasto Krosno osiągnęła to 109,30 %.
- Wymagany poziom został osiągnięty,
- 45 % poziomu recyklingu odpadów budowlanych i rozbiórkowych - poziom, jaki Gmina Miasto Krosno osiągnęła to 107,45 %.
- Wymagany poziom został osiągnięty.

Według rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie poziomów ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, dopuszczalny poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji w roku 2020 wynosi 45 %. Poziom, jaki Gmina Miasto Krosno osiągnęła to 8,20 %. Wymagany poziom nie został przekroczony.

W dniu 6 września 2019 r. weszły z życie przepisy zmiany ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw. Jednym z wielu istotnych zmian był obowiązek zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym, proporcjonalnie do zmniejszenia kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z gospodarstw domowych. Stawka ta została ustalona w wysokości 2 zł na każdą osobę wskazaną w deklaracji za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Ustalona ulga w wysokości 2 zł, jak pokazuje dotychczasowa praktyka, stanowi zachętę dla właścicieli nieruchomości jednorodzinnych do zakładania i korzystania z kompostowników i jest formą rekompensaty za zagospodarowanie odpadów kuchennych pochodzenia roślinnego we własnych gospodarstwach. Aktualnie kompostowniki na terenie

własnej nieruchomości zadeklarowało 2239 właścicieli nieruchomości jednorodzinnych zamieszkałych łącznie przez 6689 osób. Możliwość ubiegania się z przedmiotowego zwolnienia funkcjonuje od 1 stycznia 2020 r.

Utrzymanie równowagi w kolejnych latach pomiędzy dochodami a wydatkami z tytułu gospodarowania odpadami koniecznym będzie niezmiernie trudne z uwagi na występujące okoliczności niezależne do jednostek samorządu terytorialnego związane z dynamicznym wzrostem min. kosztów zagospodarowania wszystkich rodzajów odpadów komunalnych, będących wynikiem głównie ograniczonych możliwości zagospodarowania.

W dniach 7 października do 11 grudnia 2020 r. Podkarpacki Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie przeprowadził kontrolę prawidłowości funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Miasto Krosno. W toku prowadzonego postępowania kontrolnego wydane zostało zarządzenie pokontrolne, w którym wskazano m.in. że Gmina Miasto Krosno w praktyce nie wdrożyła systemu selektywnego zbierania odpadów komunalnych wynikającego z Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 29 grudnia 2016 r., w sprawie szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów.

W związku z powyższym stanowiskiem, Gmina Miasto Krosno została zobligowana do wdrożenia systemu selektywnego zbierania odpadów biodegradowalnych (kuchennych pochodzenia roślinnego oraz odpadów pochodzących z pielęgnacji zieleni) polegającego na ich odbieraniu z miejsc ich wytworzenia, z częstotliwością wynikającą z przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Częstotliwość odbioru odpadów komunalnych ulegających biodegradacji na terenach nieruchomości zamieszkałych z zabudową jednorodziną, musi odbywać się nie rzadziej niż raz na dwa tygodnie, a na terenach nieruchomości zamieszkałych z zabudową wielolokalową, nie rzadziej niż raz na tydzień - w okresie styczeń- grudzień.

Z uwagi na konieczność dokonania istotnych zmian prawa miejscowego, które stanowić będzie podstawę do opracowania postępowania przetargowego, wdrożenie selektywnej zbiórki odpadów biodegradowalnych planuje się na styczeń 2022 r.

Szacunkowy koszt wdrożenia w pełnym zakresie zbiórki odpadów biodegradowalnych „u źródła”, zgodnie w zarządzeniem pokontrolnym WIOŚ, wynieść może 1 500 000 zł, co w przeliczeniu na 1 mieszkańca oznaczać będzie wzrost stawki (tylko z tego tytułu) o kwotę 3 zł.

PREZYDENT
Miasta Krosna
Piotr Prztycki
Piotr Prztycki